

Enligt sändlista

Utvidgning av Hällestads-Torps naturreservat i Finspångs kommun samt fastställande av syfte, föreskrifter och skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen utvidgar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken Hällestads-Torps naturreservat. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Föreskrifter som anges under A och C i beslutet om bildande av Hällestads-Torps naturreservat 19 december 2011 (diarienummer 511-22323-08; bilaga 2) ska gälla också inom det utvidgade naturreservatet. Föreskrifterna B1, 4, 5 och 6 ska gälla även det utvidgade området. Föreskrift B2 och 3 ändras enligt nedan.

B2. eventuell restaurering av påverkade områdets hydrologi;

B3. åtgärder för att i mindre skala skapa död ved och ljusöppna partier kring enstaka äldre tallar och lövträd;

Komplettering av tidigare beslut:

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder, utöver vad som anges ovan och under B i reservatsbeslutet från 19 december 2011, genomförs inom reservatet utan att någon ytterligare ersättning utbetalas:

7. om stora stormfällningar sker, och angrepp av skadeinsekter till följd av detta riskerar att missgynna naturvärden kopplade till granskog och skog med hög luftfuktighet, kan färska gränlagor barkas och skiljas från rot;

8. i mindre omfattning döda eller skada träd för att gynna kalkpåverkad flora samt skapa död ved och variation.

Bestämmelserna i B-föreskrifterna har bestämts med stöd av 7 kap. 6 § Miljöbalken.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 5 och 7 §§ miljöbalken att fastställa syfte enligt nedan för Hällestads-Torps naturreservat. Syfte i Länsstyrelsens beslut för Hällestads-Torps naturreservat daterat 19 december 2011 upphör att gälla då detta beslut vinner laga kraft.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att fastställa bifogad skötselplan för Hällestads-Torps naturreservat. Tidigare skötselplan (beslutad 19 december 2011) upphör att gälla då detta beslut vinner laga kraft.

Syftet med reservatet

Syftet med Hällestads-Torps naturreservat är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av hållmarkstallskog, barrblandskog och kalkpåverkad granskog med gott om gamla träd och död ved samt inslag av sumpskogar med en rik kryptogamflora. Syftet är även att bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer. Ett syfte är också att tillgodose behov av naturområden för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att naturreservatet undantas från skogsbruk och i huvudsak utvecklas genom naturliga processer. Åtgärder för att återställa dikningspåverkade områdets hydrologi, samt för att i mindre skala skapa död ved och ljusöppna partier kring enstaka äldre tallar och lövträd kan bli aktuella. I begränsad omfattning kan naturvårdsinriktade huggningar, för att gynna kalkpåverkad flora samt skapa död ved och variation, bli aktuellt. Områdets kulturlämningar ska vårdas och synliggöras genom försiktig röjning av igenväxningsvegetation vid behov. Anläggningar för friluftslivet såsom vandringsled och eldplats kan bli aktuella.

Föreskrifterna under A, B och C i beslutet 19 december 2011 samt under B i detta beslut utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna under B i beslutet 19 december 2011 samt under B i detta beslut. Föreskrifterna utgör ej heller hinder för markägaren till Hällestads-Torp 1:121 att för skogsbrukets behov nyttja drivningsvägar som markerats på kartan i bilaga 1 under förutsättning att skada inte uppstår på naturmiljön. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för normalt underhåll av befintliga drivningsvägar, markerade på kartan i bilaga 1. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för ägare och innehavare av särskild rätt att flytta på träd som fallit över drivningsvägar markerade på beslutskartan. Träden ska läggas inom reservatet. Markägare får även underhållsröja på beslutskartan markerade drivningsvägar av en bredd om maximalt 5 meter.

Skäl för beslutet

Området utgörs till större delen av gammal barrblandskog intill sjön Lyrens västra strand. På höjder dominerar gammal tall medan det i svackor finns en mosaik av barrblandskog på frisk mark, barrsumpskogar och fuktstråk. Särskilt i sumpskogarna, där luftfuktigheten är mycket hög, finns en rik kryptogamflora (svampar, lavar och mossor) med många arter som missgynnas av pågående markanvändning. Skogen är särskilt rik på hänglavar med rödlistade arter som gropig skägglav. Värdena i området är knutna till variationen av naturmiljöer och markfuktighet samt den goda tillgången på gamla träd och död ved som skapar goda förutsättningar för en mångfald av arter.

De områden som reservatet utökas med är belägna på fastigheten Hällestads-Torp 1:121 och är av liknande karaktär men innehåller dessutom områden med kalkpåverkad granskog. I och med utökningen av naturreservatet får området en mer funktionell form som på ett bättre sätt säkrar värdena på lång sikt. Utökningen

innebär att ytterligare naturtyper tillkommit och att bedömningen av områdets skötselbehov i och med det förändrats. Länsstyrelsen gör därför bedömningen att det finns synnerliga skäl att upphäva syftet i Länsstyrelsens beslut för Hällestads-Torps naturreservat daterat 19 december 2011 och fastställa ett nytt och mer ändamålsenligt syfte för området.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § Miljöbalken ska värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. Miljöbalken, prövat och funnit att utvidgningen av Hällestads-Torps naturreservat är förenlig med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § Miljöbalken prövat och funnit att utvidgningen av Hällestads-Torps naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att allemansrätten inte väsentligen påverkas av beslutet om utvidgning.

Miljökvalitetsmål och ekosystemtjänster

Utvidgningen av Hällestads-Torps naturreservat är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt och djurliv" om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat. Länsstyrelsen bedömer att Hällestads-Torps naturreservat bidrar med diverse ekosystemtjänster tack vare bevarande av biologisk mångfald och varierande miljöer med ett antal strukturer, som är basen för många ekosystemtjänster. Exempel på ekosystemtjänster är pollinering, fröspridning, nedbrytning av organiskt material (näringscykel), en fungerande artsammansättning för att motverka skadedjur och sjukdomar samt mindre sårbarhet vid klimatförändringar. Dessutom bidrar reservatet till ekosystemtjänsterna rekreation och ekoturism samt livsmedelsproduktion från vilda bär och matsvamp.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom Hällestads-Torps naturreservat upptäcktes och dokumenterades 2007 i samband med en avverkningsanmälan på fastigheten Hällestads-Torps 1:121. Hällestads-Torps naturreservat beslutades 2011. I samband med en avverkningsanmälan 2015 på fastigheten Hällestads-Torps 1:121, som berörde ett område intill reservatet, konstaterades det att liknande naturvärden även fanns i det området liksom i några andra intilliggande områden på samma fastighet. Länsstyrelsen inledde därmed en undersökning av att utvidga naturreservatet.

Reservatsbildning

Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. Värdering av området genomfördes av Värderingsbyrån i Sydost AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägarna och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Beslut om utbetalning av ekonomisk ersättning har tagits av Naturvårdsverket 22 december 2016.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till berörda sakägare, berörda myndigheter samt Naturskyddsföreningen (se sändlista).

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Remissyttranden har inkommit från Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), Naturskyddsföreningen Finspång och Skogsstyrelsen Östergötlands distrikt. SGU framför att man inte har några synpunkter i ärendet. Naturskyddsföreningen meddelar att man har studerat förslaget och inte har något att invända mot utvidgningen. Naturskyddsföreningen anser att det är värdefullt att den här typen av biotoper skyddas. Skogsstyrelsen är positiv till såväl beslut som de föreslagna skötselåtgärderna.

Strandskydd

Vissa delar av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 3. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § Miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, funktionschef Emma Hagström, länsjurist Karin Fridell, samhällsplanerare Gun-Marie Gunnarsson och antikvarien Mattias Schönbeck deltagit.

Kristina Zetterström
Länsråd

Linnea Holmstrand
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

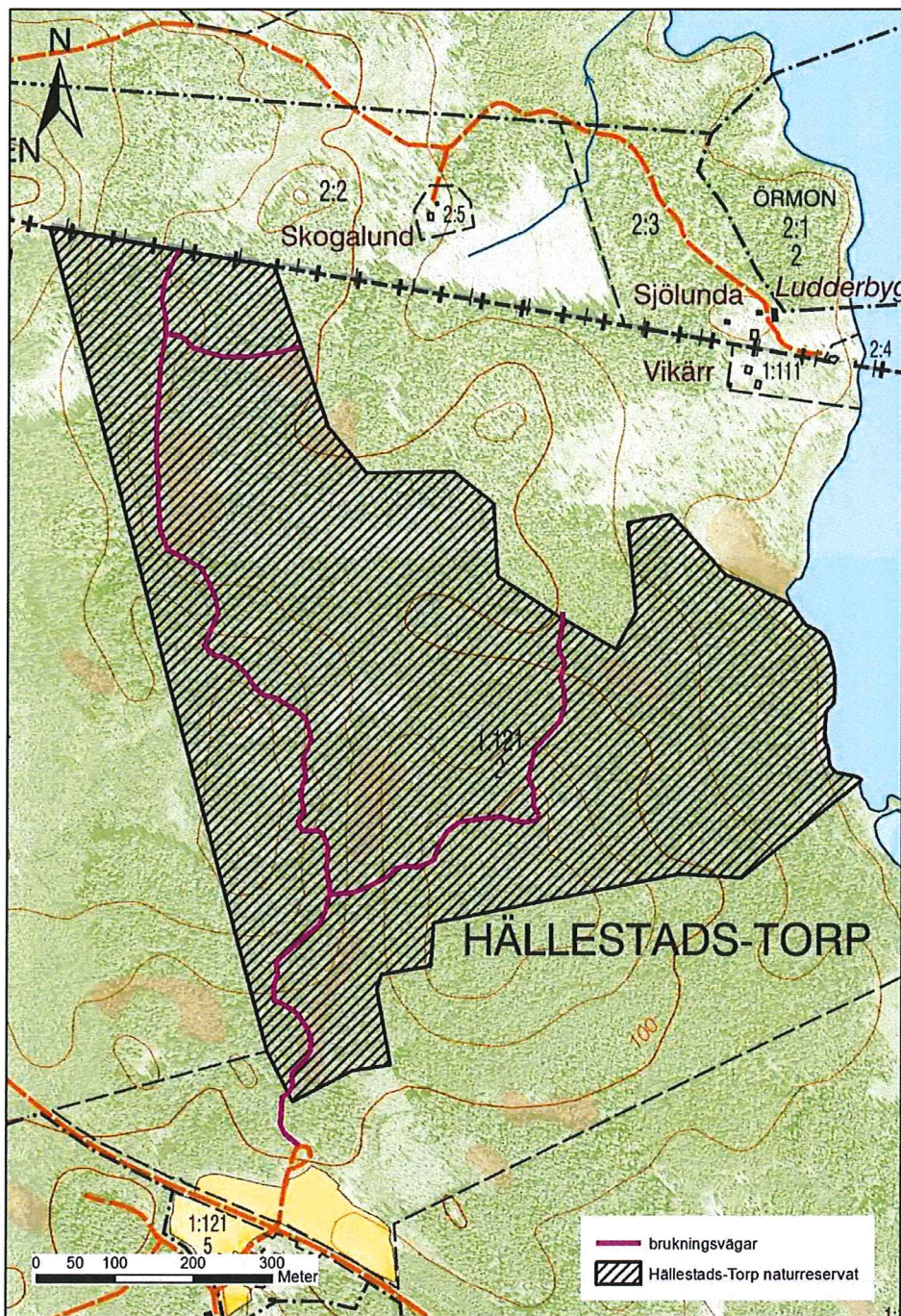
Finspångs kommun (kommun@finspang.se)
Irja Larsson, Örebrov 506, 610 10 Ljusfallshammar
Isaac Larsson, Åkervägen 3, 612 42 Finspång
Marcus Larsson, Skräddarsvägen 5, 818 32 Valbo
Naturskyddsföreningen Finspång, c/o Bo Tufvesson, Högamonvägen 16, 610
10 Ljusfallshammar (bo_tufvesson@hotmail.com)
Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se
Riksantikvarieämbetet (registrator@raa.se)
Skogsstyrelsen (linkoping@skogsstyrelsen.se)
Sveriges geologiska undersökning (sgu@sgu.se)

Intern sändlista

Reservatsförvaltningen, Peter Dahlström
Länets författningssamling
Tidningskungörelse

Bilaga 1 Beslutskarta

Snedstreckat område beläget cirka 5 kilometer nordväst om Ljusfallshammar i Finspångs kommun, Östergötland, utgör Hällestads-Torps naturreservat. © Bakgrundskartor Lantmäteriet.

Karta tillhörande beslut om utvidgning av Hällestads-Torps naturreservat 2017-06-21. Objektsnummer (NVR-id): 2028990 dnr 511-4676-16. Undantag från föreskrifterna gäller för markägaren till Hällestads-Torp 1:121 att för skogsbrukets behov nyttja drivningsvägar på markerade sträckor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen. Överklagandet skickas med vanlig post till **Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping** eller med e-post till **ostergotland@lansstyrelsen.se**.

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om överklagandet har kommit i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till regeringen, Miljö- och energidepartementet.

I överklagandet ska du ange vilket beslut som överklagas och hur du vill att beslutet ska ändras. Ange även namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Om du behöver fler upplysningar kan du vända dig till Länsstyrelsen.

Formulär 115 (2016)